

ESF WORKSHOP – LONDON, MAY, 2002.

PROJEKT “VOCAL IDENTITY IN CHILDREN” psihološko-edukacijske radne grupe: Graham Welch, London, voditelj projekta, Anneli Yliherva, Oulu, Finska, Natalija Bolfan-Stošić voditeljica projekta za Hrvatsku, Zagreb.

*UPITNIK VOKALNOG IDENTITETA
VOCAL IDENTITY QUESTIONNAIRE
(BOLFAN – STOSIC, N., 2002.)

Uvod i objašnjenje bodovanja rezultata

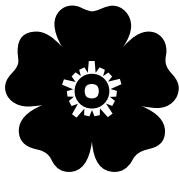
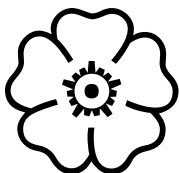
Emocije mijenjaju intenzitet i jačinu glasa u stresnim situacijama kao što su nesređeni odnosi u obitelji, školi ili u nekom drugom okruženju važnom za dijete. Glas je odraz ljudskog emocionalnog stanja posebno u vrlo osjetljivom razdoblju života: djetinjstvu. Odgovori na ova pitanja pokazuju svjesnost djeteta o vlastitom glasu i osjećaju uzbuđenja kada dijete teži zlouporabi glasa. Najčešće zlouporabe glasa su: vikanje, neumjereno plakanje, govorenje ili pjevanje; preglasan, prespor ili prebrz govor, govor na ostacima daha i sl. Takvi oblici glasovnog ponašanja najčešće se dešavaju kod kuće, u školi i na igralištu i kao takvi mogu utjecati na karakteristike glasa djece.

Bodovanje:
Žensko dijete –1; muško –2.
Netočno –1; točno –2.

A. RAZLIKOVANJE LOŠEG I DOBROG GLASA uz pomoć crteža

UPUTE: Ispitivač pokazuje crteže. Traži od djeteta da sluša pažljivo! (a) Ispitivač fonira ugodnim glasom vokal “a” i pokazuje na BIJELI CVIJET b) Ispitivač fonira namjerno promuklim glasom također vokal “a” i pokazuje na CRNI CVIJET).

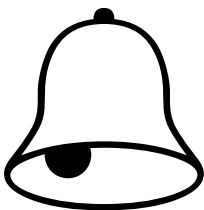
	Točno	Netočno
1. Slušaj kako pjevam, a zatim pokaži prstom crtež koji odgovara mojem glasu!		

UPUTE: Ispitivač fonira i pokazuje crteže.

(a) Ispitivač fonira ili priča preglasno i pokazuje na VELIKO ZVONO b) fonira ili priča prikladno glasno, a zatim pokazuje ZVONO SREDNJE VELIČINE c) fonira ili priča jedva čujno i pokazuje na MALO ZVONO).

	Točno	Netočno
2. Slušaj kako pjevam, a zatim pokaži točan crtež!		

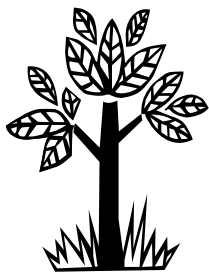

*Upitnik je obrađen trojezično. Preveden je na engleski i finski jezik, te se primjenjuje na dječjoj populaciji, od svibnja 2002. godine, u Oulu University Hospital, Finska kao i u Hrvatskoj od rujna 2002. godine u O.Š. «Dugo Selo».

UPUTE: Ispitivač fonira i pokazuje crteže.

(a) Ispitivač fonira ili govori previsoko i pokazuje na VISOKO DRVO; fonira ili govori normalnom visinom glasa i pokazuje na DRVO SREDNJE VISINE; fonira ili priča prenisko i pokazuje na NAJNIŽE DRVO).

	Točno	Netočno
3. Slušaj kako pjevam, a zatim pokaži točan crtež!		

B. ODREĐIVANJE GLASOVNIH NAVIKA KOD KUĆE

UPUTE: Od djeteta se traži da odgovori na pitanja ispitivača.

(Ispitivač ispituje djecu o glasovnim navikama KOD KUĆE i o vrsti moguće zlouporabe glasa).

	Da	Ne
4. Voliš li se glasno igrati kod kuće?		
5. Kad se igraš kod kuće igraš li se češće sam/a?		
6. Ako se igraš s prijateljima, da li se glasno igrate?		
7. Voliš li vikati ili vrištati kod kuće?		
8. Plačeš li često kod kuće?		
9. Svađaš li se često s ostalim članovima obitelji?		
10. Gledaš li TV više no što radiš ostale kućne aktivnosti?		
11. Osjetiš li ikad da te boli grlo kad si kod kuće?		

C. ODREĐIVANJE GLASOVNIH NAVIKA U ŠKOLI

UPUTE: Od djeteta se traži da odgovori na pitanja ispitivača.

(Ispitivač ispituje djecu o glasovnim navikama U ŠKOLI i o vrsti moguće zlouporabe glasa).

	Da	Ne
12. Je li je tvoj najdraži školski predmet onaj u kojem se govori kao npr. Hrvatski jezik?		
13. Vičeš li za vrijeme školskih odmora?		
14. Voliš li glasnije školske aktivnosti kao što je tjelesni odgoj u odnosu na neke u kojima se ne glasa?		
15. Jesi li glasan/na u učionici?		
16. Je li aktivno sudjeluješ u radu za vrijeme sata?		
17. Sudjeluješ li u nekim školskim aktivnostima kao što je pjevanje, gluma..?		
18. Jesi li vođa u razredu, školi?		
19. Kada pričaš u školi, osjetiš li ikad bol u grlu?		
20. Imaš li osjećaj da poslije škole ne možeš normalno pričati?		

D. ODREĐIVANJE GLASOVNIH NAVIKA NA IGRALIŠTU

UPUTE: Od djeteta se traži da odgovori na pitanja ispitivača.
(Ispitivač ispituje djecu o glasovnim navikama NA IGRALIŠTU i o vrsti moguće zlouporabe glasa).

	Da	Ne
21. Vrištiš li tijekom igre?		
22. Voliš li više glasnije igre?		
23. Voliš li biti vođa u igri?		
24. Osjetiš li ponekad bol u grlu tijekom igre?		
25. Osjetiš li ponekad bol u grlu nakon igre?		

E. UVID U DJETETOV GLASOVNI MODEL PONAŠANJA

	Da	Ne
26. Osjetiš li ikad bol u grlo u jutro?		
27. Osjetiš li ikad bol u grlo navečer?		
28. Osjetiš li ikad da ne možeš govoriti?		
29. Je si li često prehladen?		
30. Je li ti ikad nos začepljen?		
31. Imaš li ponekad osjećaj da ne možeš reći što želiš u jednom dahu?		
32. Imaš li ponekad osjećaj da te ljudi ne razumiju zbog tvog govora?		
33. Govoriš li ikad brzo?		
34. Govoriš li ikad polagano?		
35. Govoriš li normalnom brzinom?		
36. Voliš li oponašati glasove?		
37. Voliš li glumiti, pjevati ili raditi nešto slično?		

F. PREPOZNAVANJE "DOBRIH" I "LOŠIH" GLASOVA

	Dobar	Loš
*38. Čiji glas najviše voliš slušati i reci je li dobar ili loš?		
39. Misliš li da je tvoj glas ugodan, lijep i dobar ili neugodan i loš?		
40. Misliš li da je tvoj glas previsok (kategorija-loš)?		
41. Misliš li da je tvoj glas predubok (kategorija-loš)?		
42. Misliš li da tvoj glas ima uobičajenu visinu (kategorija-dobar)?		

*terapeut određuje je li dijete imenovalo osobu zaista ugodnog glasa ili ne, te na taj način procjenjuje je li dijete razumjelo pitanje odnosno je li svjesno kvalitete nečijeg glasa.

Instrument je učinjen služeći se etiološkim, fiziološkim i opazajno -audiološkim aspektima glasa. Razlog takvog grupiranja pitanja jesu poremećaji glasa kod djece koji većinom spadaju u kategorije zlouporabe glasa i emocionalnog stresa, često određenima djetetovom okolinom. U većini slučajeva emocionalni faktor igra važnu ulogu u etiologiji poremećaja glasa kod djece.

Etiološki aspekt: rizične situacije koje pogoduju zlouporabi glasa.
Fiziološki aspekt: rizične situacije za nastajanje emocionalnog stresa i pojačanog uzbuđenja kod djece.
Opazajno-akustički aspekt: identifikacija i prepoznavanje vlastitih dobrih i loših karakteristika glasa i/ili tuđih (visina, intenzitet i boja glasa).

Prof. dr. sc. Natalija Bolfan-Stošić, Zagreb, svibanj 2002.